

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет педагогічної освіти та соціальної роботи
Кафедра загальної педагогіки та дошкільної освіти

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
ПРОФЕСІЙНА АДАПТАЦІЯ ВИХОВАТЕЛЯ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ
підготовки бакалавра

Силабус освітнього компонента «Професійна адаптація вихователя закладу дошкільної освіти» підготовки бакалавра

Розробник:

Смолюк Світлана Володимирівна, доцент кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти,
кандидат педагогічних наук, доцент

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми: (Семенова Н. І.)

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти

протокол № 1 від 28.08.2025 р.

Завідувач кафедри:

(Семенов О.С.)

I. Опис освітнього компонента

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна (очна) форма здобуття освіти	А Освіта, А2 Дошкільна освіта, Дошкільна освіта, перший (бакалаврський)	Вибірковий
Кількість годин/кредитів <u>150/5</u>		Рік навчання 4-й
		Семестр 7
ІНДЗ: <u>нема</u>		Лекції 10 год.
		Практичні (семінарські) 20 год.
		Самостійна робота 110 год.
		Консультації – 10 год.
	Форма контролю: <u>залік</u>	
Мова навчання	Українська	

Таблиця 2

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Заочна (очна) форма здобуття освіти	А Освіта, А2 Дошкільна освіта, Дошкільна освіта, перший (бакалаврський)	Вибірковий
Кількість годин/кредитів <u>150/5</u>		Рік навчання 4-й
		Семестр 7
ІНДЗ: <u>нема</u>		Лекції 4 год.
		Практичні (семінарські) 6 год.
		Самостійна робота 122 год.
		Консультації – 18 год.
	Форма контролю: <u>залік</u>	
Мова навчання	Українська	

II. Інформація про викладача

ППП: Смолюк Світлана Володимирівна

Науковий ступінь: кандидат педагогічних наук

Вчене звання: доцент

Посада: доцент кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти

Контактна інформація: +38050 7780755, Smoliuk.Svitlana@vnu.edu.ua

Дні занять: <https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу.

Силабус вибіркового освітнього компонента (далі – ВОК) «Професійна адаптація вихователя закладу дошкільної освіти» складено з урахуванням можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Силабус ВОК є нормативним документом Волинського національного університету імені Лесі Українки, який розроблено кафедрою загальної педагогіки та дошкільної освіти на основі освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти відповідно до навчального плану для галузі знань А Освіта, спеціальності А2 Дошкільна освіта денної форми навчання. Силабус укладено згідно з вимогами Європейської кредитно трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС).

Визначає обсяги знань, які повинен опанувати здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти; алгоритм вивчення навчального матеріалу ВОК; необхідне методичне забезпечення; складові та технологію оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти.

Освітній компонент розкриває: суть «адаптації», як багатоаспектного процесу; розуміння і види професійної готовності молодого фахівця; основні форми і методи роботи з молодим вихователем у ЗДО; сутність синдрому «професійного вигорання» та його взаємозв'язок з професійним стресом; причини виникнення та шляхи розв'язання конфліктних відносин у педагогічному колективі закладу дошкільної освіти. Для засвоєння вибіркового освітнього компонента використовують базові знання, вміння і навички з педагогіки, психології загальної. Це стає запорукою інтегративного поєднання різних ОК та дає змогу створити цілісну систему знань цього предмета.

2. Мета і завдання освітнього компоненту.

Мета і завдання освітнього компонента є засвоєння здобувачами знань та практичних умінь ефективно взаємодіяти, як з вихованцями так і з їхніми батьками, колегами по роботі, адміністрацією; постійне підвищення професійного рівня, самовдосконалення, залучення до інноваційних технологій, самоосвіти, вміння приймати правильні та ефективні рішення в різних ситуаціях.

Освітній компонент спрямований на стимулювання творчої активності здобувачів; на формування умінь приймати оптимальне рішення шляхів розв'язання виробничих завдань, свідомо підготовка себе до нестандартних, екстремальних, особливих умов діяльності; на сприяння розвитку проблемно-пошукового мислення здобувачів; на формування у них професійно-педагогічних компетентностей, які сприятимуть подальшій педагогічній роботі.

Soft skills (т. зв. «м'які навички», «соціальні навички», «універсальні навички» чи «навички успішності»): системне, аналітичне та критичне мислення; дитиноцетризм у роботі вихователя; комунікативні навички; навички командної роботи; лідерство; креативність; адаптивність та крос-функціональність; емоційний інтелект.

3. Структура освітнього компонента.

Таблиця 3

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю */Бали
Змістовий модуль 1. Процес адаптації вихователів до роботи в закладі дошкільної освіти як компонент їхнього професійного становлення.						
Тема 1. Адаптація як багатоаспектний процес.	13		2	10	1	УЮ; ДС; ІРС/10
Тема 2. Професійна адаптація особистості.	15	2	2	10	1	УЮ; ДС; ІРС/10
Тема 3. Професійна готовність молодого фахівця.	14	1	2	10	1	УЮ; ДС; ІРС/10

Тема 4. Стрес і особистість фахівця.	14	1	2	10	1	УЮ; ДС; ІРС/10
Тема 5. Міжособистісні конфліктні відносини у педагогічному колективі.	14	1	2	10	1	УЮ; ДС; ІРС/10
Разом за модулем 1	70	5	10	50	5	50
Змістовий модуль 2. Форми методичної роботи з молодими спеціалістами, що прискорюють процес адаптації до професійної діяльності						
Тема 6. Колективно-групові форми роботи з молодими фахівцями у ЗДО.	16	1	2	12	1	УЮ; ДС; ІРС/10
Тема 7. Індивідуальні форми роботи з молодими фахівцями у ЗДО.	16	1	2	12	1	УЮ; ДС; ІРС/10
Тема 8. Наставництво як процес формування особистості молодого вихователя.	16	1	2	12	1	УЮ; ДС; ІРС/10
Тема 9. Самоосвіта як одна з ефективних форм, що сприяє професійній адаптації вихователів.	16	1	2	12	1	УЮ; ДС; ІРС/10
Тема 10. Детермінанти професійного вигорання вихователів ЗДО.	16	1	2	12	1	УЮ; ДС; ІРС/10
Разом за модулем 2	80	5	10	60	5	50
Разом за 2 модулі						100
Всього годин / балів	150	10	20	110	10	100

Таблиця 4

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю */Бали
Змістовий модуль 1. Процес адаптації вихователів до роботи в закладі дошкільної освіти як компонент їхнього професійного становлення.						
Тема 1. Професійна адаптація особистості.	19	2		15	2	
Тема 2. Професійна готовність молодого фахівця.	19		2	15	2	УЮ; ДС; Т; ІРС/33
Тема 3. Стрес і особистість фахівця.	17			15	2	
Тема 4. Міжособистісні конфліктні відносини у педагогічному колективі.	18			15	3	УЮ; ДС; Т; ІРС/33
Разом за модулем 1	73	2	4	60	9	66
Змістовий модуль 2. Форми методичної роботи з молодими спеціалістами, що прискорюють процес адаптації до професійної діяльності						
Тема 5. Колективно-групові форми роботи з молодими фахівцями у ЗДО.	16	2		12	2	
Тема 6. Індивідуальні форми роботи з молодими фахівцями у ЗДО.	16		2	12	2	УЮ; ДС; Т; ІРС/34
Тема 7. Наставництво як процес формування особистості молодого вихователя.	14			12	2	
Тема 8. Самоосвіта як одна з ефективних форм, що сприяє професійній адаптації вихователів.	14			12	2	
Тема 9. Детермінанти професійного вигорання вихователів ЗДО.	17		2	14	1	УЮ; ДС; ІРС/10

Разом за модулем 2	77	2	2	62	9	50
Разом за 2 модулі						100
Всього годин / балів	150	4	6	122	16	100

Примітки:

*Office 365 – платформа для здобувачів освіти для забезпечення управління і супроводу освітнього компонента. Використовується для здобувачів освіти з індивідуальним планом навчання та/або під час реалізації освітнього процесу в Університеті у дистанційному режимі, відповідно до Положення про електронний курс навчальної дисципліни у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, Положення про дистанційне навчання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, наказів ректора. Розроблений електронний курс в Office 365 застосовується для організації самостійної роботи, проведення поточного та підсумкового контролю зі здобувачами освіти.

**Методи навчання:*

словесні: РП – розповідь, ПС – пояснення, Б – бесіда, І – інструктаж, РП/К – робота з підручником/книгою, РІД – робота з інтернет-джерелами, РНМД – робота з навчально-методичними й науково-інформаційними джерелами;

наочні: ІЛ – ілюстрування, ДМ – демонстрування, СП – спостереження;

практичні: РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ВПР – вправи, ДР – дослідні роботи, ЗД – завдання, ЗВ – звіти, ПР – проєкт.

**Методи та форми контролю:* УІО/ПІО – усне/письмове індивідуальне опитування, УФО/ПФО – усне/письмове фронтальне опитування, ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тестування, МКР – модульна контрольна робота, МППВПР/ЗД – метод практичної перевірки вправ/завдань, МСК – метод самоконтролю, МСО – метод самооцінки. РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІРС – індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, Р – реферат тощо.

6. Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота здобувачів освіти включає опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу, вивчення окремих тем, питань, що не були розглянуті в курсі лекцій, підготовку до практичних занять, яка передбачає, зокрема, конспектування наукової і навчальної літератури, підготовку доповідей та рефератів, круглих столів, презентацій. Ефективність самостійної роботи здобувача освіти викладач виявляє на практичних заняттях, під час тематичного опитування та відображає в загальній оцінці за тему і змістовий модуль. Кожна з визначених тем містить питання для додаткового, самостійного опрацювання. Питання самостійної роботи оголошуються викладачем під час проведення практичних занять. Загалом, основне коло самостійної роботи здобувача освіти буде стосуватись наступних питань та завдань.

Таблиця 5

№ з/п	Тема	Кількість годин
1.	Тема 1. Професійна адаптація особистості. <i>Розробити план роботи школи молодого вихователя «Сходинки майстерності».</i>	10
2.	Тема 2. Професійна адаптація особистості. <i>Розробити анкету для визначення професійних та особистісних якостей вихователя.</i>	10
3.	Тема 3. Професійна готовність молодого фахівця. <i>Розробити анкету оцінювання професійної підготовки педагога ЗДО.</i>	10
4.	Тема 4. Стрес і особистість фахівця. <i>Розробити анкету для вивчення задоволеності молодих вихователів своєю професією і роботою.</i>	10

5.	Тема 5. Міжособистісні конфліктні відносини у педагогічному колективі. <i>Розробити «Поради молодому вихователю», для ефективної адаптації до професійної діяльності.</i>	10
6.	Тема 6. Колективно-групові форми роботи з молодими фахівцями у ЗДО. <i>Написати реферат на одну із тем: «Сучасний стан професійного розвитку молодих педагогів у ЗДО», «Позитивний професійний імідж вихователя ДНЗ як педагогічна проблема».</i>	12
7.	Тема 7. Індивідуальні форми роботи з молодими фахівцями у ЗДО. <i>Написати незалежну характеристику на свого одногрупника як на вихователя, не вказуючи при цьому його імені, але наголошуючи на його професійних якостях, перевагах, досягненнях, а також недоліках.</i>	12
8.	Тема 8. Наставництво як процес формування особистості молодого вихователя. <i>Розробити «Заповіді сучасного вихователя ЗДО».</i>	12
9.	Тема 9. Самоосвіта як одна з ефективних форм, що сприяє професійній адаптації вихователів. <i>Розробити рекомендації для вихователів щодо попередження і подолання конфліктних ситуацій у його професійній діяльності.</i>	12
10.	Тема 10. Детермінанти професійного вигорання вихователів ЗДО. <i>Написати (описати) свій особистісно-професійний автопортрет, який би відображував позитивні риси, які можуть допомогти, а також недоліки, що можуть стати перешкодою, у професійній адаптації у майбутній професійній діяльності.</i>	12
	Всього	110

Таблиця 6

№ з/п	Тема	Кількість годин
1.	Тема 1. Професійна адаптація особистості. <i>Розробити анкету для визначення професійних та особистісних якостей вихователя.</i>	15
2.	Тема 2. Професійна готовність молодого фахівця. <i>Розробити анкету оцінювання професійної підготовки педагога ЗДО.</i>	15
3.	Тема 3. Стрес і особистість фахівця. <i>Розробити анкету для вивчення задоволеності молодих вихователів своєю професією і роботою.</i>	15
4.	Тема 4. Міжособистісні конфліктні відносини у педагогічному колективі. <i>Розробити «Поради молодому вихователю», для ефективної адаптації до професійної діяльності.</i>	15
5.	Тема 5. Колективно-групові форми роботи з молодими фахівцями у ЗДО. <i>Написати реферат на одну із тем: «Сучасний стан професійного розвитку молодих педагогів у ЗДО», «Позитивний професійний імідж вихователя ДНЗ як педагогічна проблема».</i>	12
6.	Тема 6. Індивідуальні форми роботи з молодими фахівцями у ЗДО. <i>Написати незалежну характеристику на свого одногрупника як на вихователя, не вказуючи при цьому його імені, але наголошуючи на його професійних якостях, перевагах, досягненнях, а також недоліках.</i>	12
7.	Тема 7. Наставництво як процес формування особистості молодого вихователя. <i>Розробити «Заповіді сучасного вихователя ЗДО».</i>	12
8.	Тема 8. Самоосвіта як одна з ефективних форм, що сприяє професійній адаптації вихователів. <i>Розробити рекомендації для вихователів щодо попередження і подолання конфліктних ситуацій у його професійній діяльності.</i>	12

9.	Тема 9. Детермінанти професійного вигорання вихователів ЗДО. <i>Написати (описати) свій особистісно-професійний автопортрет, який би відображував позитивні риси, які можуть допомогти, а також недоліки, що можуть стати перешкодою, у професійній адаптації у майбутній професійній діяльності.</i>	14
	Всього	122

IV. Політика оцінювання

Оцінювання знань здобувачів освіти з вибіркового освітнього компонента «Професійна адаптація вихователя закладу дошкільної освіти» здійснюється під час поточного контролю за результатами виконання тих видів робіт, які передбачені силабусом освітнього компонента, відповідно до Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лемі Українки від 28.06.2022 р.

<https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/06/2025-%D0%9F%D1%80%D0%BE-%D0%BF%D0%BE%D1%82%D0%BE%D1%87%D0%BD%D0%B5-%D1%96-%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%81%D1%83%D0%BC%D0%BA.%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BD%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F.pdf> в діапазоні від **0 до 100 балів**. Об'єктом оцінювання знань здобувачів освіти є програмовий матеріал з ОК.

Навчальні досягнення здобувачів освіти оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок, на підставі результатів виконання всіх видів запланованої навчальної роботи протягом семестру: аудиторної роботи під час лекційних, практичних занять, самостійної роботи тощо.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має за мету перевірку рівня підготовленості здобувачів освіти до виконання конкретної роботи. Поточний контроль реалізується в різних формах, зокрема опитування, захист проєктів, виступи на практичних заняттях, експрес-контроль, перевірка результатів виконання різноманітних індивідуальних робіт, контроль засвоєння того навчального матеріалу, який заплановано на самостійне опрацювання здобувачем, тощо. Результат самостійної роботи здобувачів освіти оцінюється на практичних заняттях із відповідної теми та включає в себе виконання завдань визначених у *таблиці 5/6* силабуса освітнього компонента, що стосується тем лекційних та практичних занять. Оцінювання тем для самостійної роботи, які виносяться на самостійне опрацювання здобувачами освіти і не розглядаються під час аудиторних занять, контролюються під час виконання студентом тестових робіт, підсумкового контролю.

Залік викладач виставляє за результатами поточної роботи за умови, що здобувач освіти виконав ті види навчальної роботи, які визначено силабусом ВОК. У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів).

У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Здобувачі вищої освіти мають виконувати та надавати викладачеві виконані завдання до кожного практичного заняття в день його проведення, відповідно до розкладу.

Пропущення лекційних та практичних занять дозволяється лише за наявності поважної причини (наприклад, хвороба (довідка від сімейного лікаря), навчання за програмою подвійного диплома, працевлаштування за фахом (довідка з місця роботи)), навчання може відбуватися за індивідуальним графіком за погодженням із деканом факультету з використанням можливостей електронних курсів на платформі Office 365 (Microsoft Teams) за погодженням із викладачем.

Заліки відбуваються в період заліково-екзаменаційних сесій, передбачених навчальним планом, згідно із затвердженим графіком освітнього процесу і розкладом.

Повторне складання заліку з ВОК допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан (директор) факультету (інституту).

Політика щодо академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного контролю результатів навчання; посилення на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право.

Основні види відповідальності здобувачів освіти за порушення академічної доброчесності (ч.6 статті 42 Закону України «Про освіту»): повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); відрахування з університету; позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих університетом пільг з оплати навчання.

Жодні види порушень академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до «Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки» (URL: https://ra.vnu.edu.ua/akademichna_dobrochesnist/kodeks_akademichnoi_dobrochesnosti/).

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, працевлаштування, участь у програмі академічної мобільності, здобуття освіти за іншою спеціальністю (освітньою програмою), навчання за програмою «Подвійний диплом», тривале відрядження за основним місцем роботи, станом здоров'я, перебування у відпустці в зв'язку з вагітністю та пологами або для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, наявність статусу особи з особливими освітніми потребами) навчання може відбуватись за індивідуальним графіком (див. Положення про організацію освітнього процесу здобувачів освіти за індивідуальним графіком навчання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, URL: <https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/06/2025-%D0%9F%D1%80%D0%BE-%D1%96%D0%BD%D0%B4%D0%B8%D0%B2%D1%96%D0%B4-%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D0%BA-%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F.pdf>).

Підготовка здобувачів вищої освіти з використанням елементів дуальної освіти у ВНУ імені Лесі Українки здійснюється відповідно до Положення (URL: [file:///C:/Users/HP%20840/Downloads/2024_%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%BF%D1%80%D0%BE_%D0%B4%D1%83%D0%B0%D0%BB_%D0%BD%D1%83_%D0%BE%D1%81%D0%B2i%D1%82%D1%83_%20\(2\).pdf](file:///C:/Users/HP%20840/Downloads/2024_%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%BF%D1%80%D0%BE_%D0%B4%D1%83%D0%B0%D0%BB_%D0%BD%D1%83_%D0%BE%D1%81%D0%B2i%D1%82%D1%83_%20(2).pdf)). Години, форма навчання та особливості організації освітнього процесу визначаються на семестр (поточний навчальний рік) та відображаються в індивідуальних графіках навчання здобувачів освіти та програмі навчання.

В процесі вивчення ОК під час проведення занять можуть використовуватись технології дистанційного навчання через мережу «Інтернет» в умовах карантинних обмежень, воєнного стану; навчання здобувачів освіти під час хвороби; участі у дистанційних олімпіадах, конкурсах; отриманні консультацій тощо (див. Положення про дистанційне навчання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, URL: [file:///C:/Users/HP%20840/Downloads/%D0%9F%D0%9E%D0%9B%D0%9E%D0%96-%D0%9F%D0%A0%D0%9E_%D0%94%D0%9D_2020%20\(3\).pdf](file:///C:/Users/HP%20840/Downloads/%D0%9F%D0%9E%D0%9B%D0%9E%D0%96-%D0%9F%D0%A0%D0%9E_%D0%94%D0%9D_2020%20(3).pdf)). Навчання осіб із особливими потребами передбачає залучення додаткових технологій дистанційного навчання під час здійснення всіх видів підготовки, включаючи професійно-практичну, з урахуванням особливостей розвитку здобувачів освіти. Під час організації освітнього процесу в Університеті технології дистанційного навчання можуть використовуватись при проведенні навчальних занять, контрольних заходів, а також при забезпеченні самостійної роботи.

Можливість визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та інформальній освіті. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач освіти досяг результатів навчання, передбачених ОПП, за якою він навчається. Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як ВОК в

	теоретичних питань та практичних завдань, вільно та коректно послуговується науковою термінологією, дотримується академічної доброчесності		творчо, вільно, самостійно викладає навчальний матеріал, наводить логічні аргументи на підтвердження власних думок. Демонструє оригінальність підходу до вирішення проблем (створює нові ідеї, пропонує альтернативні шляхи розв'язання задач / вирішення проблем) тощо		самостійні, обґрунтовані, лаконічні висновки, узагальнення		<i>всі обов'язкові елементи та додаткову інформацію. Дотримано вимог академічної доброчесності</i>	
Дуже добре/ 8-6 балів	розкриває основний зміст теоретичних питань та практичних завдань. Вільно та коректно послуговується науковою термінологією, дотримується академічної доброчесності	2	володіє навчальним матеріалом, наводить логічні аргументи на підтвердження власних думок. Демонструє традиційні підходи до вирішення проблем з елементами новизни тощо	2	наводить ілюстративні приклади. Робить самостійні, обґрунтовані висновки	2*/ 0,5- 1**	<i>презентація оформлена відповідно до вимог, включає всі обов'язкові елементи. Дотримано вимог академічної доброчесності. Дотримано вимог академічної доброчесності</i>	2**
Добре/ 5 балів	висвітлює основний зміст теоретичних питань та практичних завдань, але при цьому допускаються неточності. Вільно та коректно послуговується науковою термінологією, дотримується академічної доброчесності	1	відтворює значну частину навчального матеріалу, виявляє достатні знання окремих положень. Аналізує та оцінює матеріал, але при висвітленні окремих питань не вистачає достатньої глибини та аргументації	1	наводить ілюстративні приклади. Робить самостійні висновки	1*/ 0,5**	<i>презентація оформлена відповідно до вимог з незначними неточностями, включає всі обов'язкові елементи. Дотримано вимог академічної доброчесності</i>	2**
Задовільно/ 4-3 бали	частково розкриває	1	частково відтворює	1	не завжди, але може навести	1*/ 0,5**	<i>презентація оформлена в</i>	1**

		зміст теоретичних питань та практичних завдань, є неточності. Є неточності під час вживання наукової термінології, дотримується академічної доброчесності		навчальний матеріал, виявляє задовільний рівень знань окремих положень. Розуміє матеріал, але при висвітленні окремих питань не вистачає достатньої глибини та аргументації		прикладі. Робить формальні висновки		довільній формі, структура презентації включає окремі обов'язкові елементи. Дотримано вимог академічної доброчесності	
	Достатньо/ 2 бали	під час відповіді припускається фактичних помилок. Практичні завдання виконано, проте наявна значна кількість помилок і неточностей. Дотримується академічної доброчесності	0,5	має фрагментарні знання, здатний відтворити меншу частину навчального матеріалу, лише окремі чи елементи складових частин питання. Частково розуміє матеріал, під час його відтворення не вистачає достатньої глибини та аргументації	0,5	не завжди вдається сформулювати висновки. Як правило, вони носять формальний характер	0,5*/ 0,25**	презентація оформлена без дотримання вимог, відсутні декілька обов'язкових елементів	0,5* *
	Незадовільно/ 1-0 бали	здобувач вищої освіти не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не дотримується академічної доброчесності	0,2 5	здобувач освіти не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити	0,2 5	висновки відсутні, здобувач вищої освіти не в змозі їх сформулювати	0,5*/ 0,25**	презентація відсутня або порушено вимоги академічної доброчесності	0,25 **

* бал виставляється здобувачу освіти у ситуації, коли завдання практичного заняття не передбачають підготовку презентації з теми (тощо);

** бал виставляється здобувачу освіти у ситуації, коли завдання практичного заняття передбачають підготовку презентації з теми (тощо).

Таблиця 8

Критерії оцінювання навчальних досягнень		Правильність отриманих відповідей/бали		Повнота та логічність відповіді/бали		Наявність висновків та ілюстративних прикладів/бали		Презентація (тощо) /бали	
Рівень	Відмінно/ 30-34 бали	глибоко та всебічно розкриває зміст	10	в повному обсязі володіє навчальним матеріалом,	10	наводить ілюстративні приклади. Робить	10*/ 10**	презентація оформлена відповідно до вимог, включає	4**

	теоретичних питань та практичних завдань, вільно та коректно послуговується науковою термінологією, дотримується академічної доброчесності		творчо, вільно, самостійно викладає навчальний матеріал, наводить логічні аргументи на підтвердження власних думок. Демонструє оригінальність підходу до вирішення проблем (створює нові ідеї, пропонує альтернативні шляхи розв'язання задач / вирішення проблем) тощо		самостійні, обґрунтовані, лаконічні висновки, узагальнення		<i>всі обов'язкові елементи та додаткову інформацію. Дотримано вимог академічної доброчесності</i>	
Дуже добре/ 20-29 балів	розкриває основний зміст теоретичних питань та практичних завдань. Вільно та коректно послуговується науковою термінологією, дотримується академічної доброчесності	10	володіє навчальним матеріалом, наводить логічні аргументи на підтвердження власних думок. Демонструє традиційні підходи до вирішення проблем з елементами новизни тощо	10	наводить ілюстративні приклади. Робить самостійні, обґрунтовані висновки	5*/ 4- 4,5**	<i>презентація оформлена відповідно до вимог, включає всі обов'язкові елементи. Дотримано вимог академічної доброчесності. Дотримано вимог академічної доброчесності</i>	4**
Добре/ 10-19 балів	висвітлює основний зміст теоретичних питань та практичних завдань, але при цьому допускаються неточності. Вільно та коректно послуговується науковою термінологією, дотримується академічної доброчесності	5	відтворює значну частину навчального матеріалу, виявляє достатні знання окремих положень. Аналізує та оцінює матеріал, але при висвітленні окремих питань не вистачає достатньої глибини та аргументації	5	наводить ілюстративні приклади. Робить самостійні висновки	5*/ 4,5**	<i>презентація оформлена відповідно до вимог з незначними неточностями, включає всі обов'язкові елементи. Дотримано вимог академічної доброчесності</i>	4**
Задовільно/ 5-9 балів	частково розкриває	2	частково відтворює	3	не завжди, але може навести	2*/	<i>презентація оформлена в</i>	2**

		зміст теоретичних питань та практичних завдань, є неточності. Є неточності під час вживання наукової термінології, дотримується академічної доброчесності		навчальний матеріал, виявляє задовільний рівень знань окремих положень. Розуміє матеріал, але при висвітленні окремих питань не вистачає достатньої глибини та аргументації		приклад. Робить формальні висновки	1-0,5**	довільній формі, структура презентації включає окремі обов'язкові елементи. Дотримано вимог академічної доброчесності	
Достатньо/ 2-4 бали	під час відповіді припускається фактичних помилок. Практичні завдання виконано, проте наявна значна кількість помилок і неточностей. Дотримується академічної доброчесності	1,5	має фрагментарні знання, здатний відтворити меншу частину навчального матеріалу, лише окремі чи елементи складових частин питання. Частково розуміє матеріал, під час його відтворення не вистачає достатньої глибини та аргументації	1,5	не завжди вдається сформулювати висновки. Як правило, вони носять формальний характер	1*/0,5**	презентація оформлена без дотримання вимог, відсутні декілька обов'язкових елементів	0,5*	
Незадовільно/ 1-0 бал	здобувач вищої освіти не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не дотримується академічної доброчесності	0,25	здобувач освіти не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити	0,25	висновки відсутні, здобувач вищої освіти не в змозі їх сформулювати	0,5*/0,25**	презентація відсутня або порушено вимоги академічної доброчесності	0,25**	

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є залік

Таблиця 9

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90 – 100	Зараховано
82-89	
75-81	
67 -74	
60-66	

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Андрущенко Т. К. Професійна адаптація вихователів закладів дошкільної освіти: теорія та практика : монографія. Черкаси : Видавець Чабаненко Ю. А., 2021. 360 с.
2. Беленька Г. В., Кондратець І. В. Організація методичної підтримки вихователів-початківців у закладі дошкільної освіти. *Інноватика у вихованні*. 2022. Вип. 15. С. 45–54.
3. Васильєва С. А. Психологічний супровід професійної адаптації педагогів в умовах воєнного стану. *Габітус*. 2023. Вип. 48. С. 112–117.
4. Волкова В. В. Особистісні чинники успішної професійної адаптації вихователів ЗДО. *Психологія: теорія і практика*. 2020. Т. 3, № 1. С. 22–30.
5. Гура С. О. Шляхи подолання адаптаційних труднощів молодих вихователів у сучасному освітньому просторі. *Педагогіка та психологія*. 2024. № 2. С. 78–85.
6. Демченко О. П. Розвиток soft skills як фактор швидкої адаптації педагога до професійної діяльності. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського*. 2021. Вип. 66. С. 14–20.
7. Зданевич Л. В., Криський М. Й. Наступність і перспективність у професійній підготовці та адаптації вихователів. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2022. Вип. 47, т. 2. С. 210–216.
8. Інноваційні технології професійного становлення вихователя ЗДО : навч. посіб. / за заг. ред. І. І. Коновальчук. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2020. 244 с.
9. Косенчук О. Г. Тьюторство та менторство як сучасні форми адаптації молодих педагогів у ЗДО. *Вихователь-методист закладу дошкільної освіти*. 2023. № 9. С. 4–11.
10. Котломанов О. М. Психологічна стійкість як чинник професійної адаптації вихователів до роботи з дітьми з ООП. *Збірник наукових праць «Проблеми сучасної психології»*. 2022. № 56. С. 134–152.
11. Листопад О. А. Педагогічні умови адаптації випускників ЗВО до умов професійної діяльності в дитячому садку. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2021. № 5 (109). С. 156–165.
12. Організація методичної роботи з кадрами в ЗДО : метод. рек. / уклад. Н. В. Харченко. Дніпро : КЗ «ДАНО» ДОР», 2024. 68 с.
13. Професійний розвиток педагога в умовах цифровізації дошкільної освіти : кол. монографія / за ред. В. В. Роганової. Бердянськ : БДПУ, 2023. 198 с.
14. Сисоєва С. О. Психологія професійної адаптації фахівця : підручник. Київ : КНУ імені Тараса Шевченка, 2020. 412 с.
15. Смолюк С. В. Методи розвитку стресостійкості вихователя. *Матеріали XII Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Дошкільна освіта: теорія, методика, інновації» (15 травня 2025 року)*. Луцьк : ВНУ імені Лесі Українки, 2024. С.219–221.
16. Смолюк С. В. Адаптація молодого фахівця до професійної діяльності в закладі дошкільної освіти. *Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції «Актуальні проблеми розвитку природничих та гуманітарних наук» (14 листопада 2024 р.)*. Луцьк : ВНУ імені Лесі Українки, 2024. С.38-41.
17. Смолюк С. В. Фактори професійної адаптації майбутніх фахівців дошкільної освіти до професійної діяльності. *Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції з міжнародною участю «Інновації в дошкільній освіті: теорія, досвід, перспективи» (22 травня 2025 року)*. Луцьк: КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради., Луцьк, 2025. С. 272–275.
18. Товкач І. Є. Професійна рефлексія як засіб успішної адаптації вихователя. *Освіта дошкільника*. 2025. № 1. С. 15–22.

Інтернет-ресурси:

1. Базовий компонент дошкільної освіти: Наказ Міністерства освіти і науки України № 33 від 12.01.2021 р. / Міністерство освіти і науки України. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf
2. Бібліотека ВНУ імені Лесі Українки URL: <https://library.vnu.edu.ua/>
3. Міністерство освіти і науки України URL: <https://mon.gov.ua/ua>
4. Національна бібліотека ім. В. Вернадського URL: www.nbuv.gov.ua